

รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ

A MANAGEMENT MODEL FOR BASIC EDUCATION SCHOOL BASED ON
THE SUFFICIENT ECONOMY PHILOSOPHY RELEVANT TO NATIONAL
EDUCATION POLICY

จันทร์ อ้ายจันแก้ว¹ บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์² และพลสันต์ โพธิ์ศรีทอง³
Chantra Aijankaew¹, Boocherd Pinyoanantapong², and Polsan Phosrithong³

¹หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
²อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
³กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและนำเสนอรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษามี 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษา และชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับ ประถมศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด จำนวน 316 คน 2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน 3) โรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกจากผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ 4 แห่ง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากวิธีวิจัยเอกสาร แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตการณ์พหุกรณีศึกษา ประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมเชิงวิชาการกับผู้เชี่ยวชาญ สอบถามความคิดเห็นในวงกว้าง และประชุมสัมมนาเชิงวิพากษ์

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ คือ การบริหารจัดการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา ตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยมี 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นรวมพลัง 2) ขั้นร่วมวางแผน 3) ขั้นปฏิบัติการ 4) ขั้นประเมินผล 5) ขั้นรับผลจากการกระทำ โดยใช้แผนแม่บทของชุมชนกำกับในด้านวิชาการงบประมาณ บริหารบุคลากรและบริหารทั่วไป

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and to propose a management model for basic education school based on the sufficient economy philosophy relevant to national education policy.

The sample was divided into 3 groups including 316 Administrators, teachers and the school board under the Primary Educational Service Area Office in 8 upper north provinces, 5 experts in education and 4 schools selected from the philosophy of sufficiency economy of the Ministry of Education project. The data were collected by using questionnaires, in-depth interviews with experts and focus group discussion. Data were analyzed.

The results were as follows: The school administration would take the principle of administration used in the management of schools. It should be stressed in four aspects of educational administration, budget, personnel administration and general administration in accordance with the philosophy of sufficiency economy consisting of the principle of modesty, the validity, and the principle of immunity. According to knowledge and moral conditions, the community master plan was taken into account, based on the context of each school. In addition, cooperation of all sectors of the community for the management of schools was required to achieve the national education policy.

ความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ การให้การศึกษา ส่งเสริมการจัดการศึกษาซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดอยู่กระจายทั้งในเมืองและชนบท เป็นระดับ การศึกษาที่มีปัญหามากที่สุดจากการประเมินในช่วงปี 2544-2548 ของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนในสังกัดดังกล่าว เพียงร้อยละ 10 เท่านั้นที่สามารถสอนให้นักเรียนเกิดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีวิจรรย์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองในสังคมแห่งการเรียนรู้ (ศักดิ์ชัย นิริญทวี, 2550) จึงได้ตระหนักเห็นความสำคัญของการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริให้เกิดขึ้นอย่างกว้างทั่วถึง โดยการสนับสนุนในสังกัดที่มีความพร้อม ระดับหนึ่งได้ลงมือปฏิบัติ การปลูกฝังให้กับนักเรียนและเป็นตัวอย่างแก่สังคมในชุมชนท้องถิ่นได้จัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสภาพการณ์สังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและถูกครอบงำด้วยวัฒนธรรมที่สวนทางกับวัฒนธรรมเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติเป็นสิ่งที่ท้าทายอย่างยิ่งเพราะหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวัฒนธรรมที่ทวนกระแสที่มีอุดมการณ์ โลกทัศน์ ค่านิยม และเป้าหมายที่แตกต่างออกไปจากค่านิยมบริโภคนิยมที่เกิดขึ้นในสังคมขนาดนี้ ในปัจจุบันยังไม่เป็นการแน่ชัดว่าการจะพัฒนานักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาให้มีมาตรฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นควรบริหารอย่างไร มีทิศทางใดที่จะช่วยสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล รวมทั้งนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงตนเอง ได้ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถอยู่รอด อยู่อย่างมีความสุข เกิดประโยชน์สุขอย่างยั่งยืนในกระแสวัฒนธรรมและโครงสร้างสังคมยุคใหม่ได้

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับกับปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่า มีการวิจัยทางการบริหารการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ ประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติผู้วิจัยจึงมี ความสนใจที่จะศึกษาถึงรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติที่เหมาะสมกับบริบทของ สถานศึกษา

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติในสถานศึกษาเขตภาคเหนือ ตอนบนเป็นอย่างไร
2. รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติควรเป็นอย่างไร
3. รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความ สอดคล้องและความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาหารูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ โดย มีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา ตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติในสถานศึกษาเขต ภาคเหนือตอนบน
2. เพื่อนำเสนอรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ
3. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติที่พัฒนาขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสม (Mix-Methods Research) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการวิจัยและ การดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติในเขตภาคเหนือตอนบนและ

จัดทำร่างรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ

1.1 วิธีวิจัยเอกสาร การวิจัยในขั้นนี้ เป็นการศึกษาเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยศึกษาหลักการแนวคิดและสาระที่เกี่ยวกับวิเคราะห์ระบบหน้าที่ และภาระกิจการบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รวมทั้งรายงานผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์เอกสารแล้วกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยทำการรวบรวมเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหอสมุดสถาบันอุดมศึกษาหอสมุดแห่งชาติ ฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วทำการศึกษาสังเคราะห์ สรุปประเด็น และบันทึกข้อมูลในแบบวิเคราะห์เอกสารที่สร้างขึ้น

1.2 วิธีวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ โดยใช้แบบสอบถาม

1.3 วิธีวิจัยโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติในเขตภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน

1.4 วิธีวิจัยแบบพหุกรณีศึกษา เป็นการศึกษาหลายรูปแบบโดยการศึกษาเองงาน/หลักสูตรสถานศึกษา การสังเกตการณ์ดำเนินงานในสถานศึกษา การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา ตามขนาดของสถานศึกษา 4 ขนาด คือสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของจังหวัดภาคเหนือตอนบน จำนวนทั้งสิ้น 4 แห่ง

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ

2.1 วิธีวิจัยโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเพื่อกำหนดนิยามของรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ

2.2 วิธีวิจัยโดยการประชุมเชิงวิชาการกับผู้เชี่ยวชาญ (The Connoisseurship Model) เพื่อยืนยันหรือรับรอง ร่างของรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติที่พัฒนาขึ้น

3.1 วิธีวิจัยโดยการสอบถามความคิดเห็นในวงกว้างโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติที่พัฒนาขึ้น

3.2 วิจัยวิจัยโดยการประชุมสัมมนาเชิงวิพากษ์ เกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติที่พัฒนาขึ้น

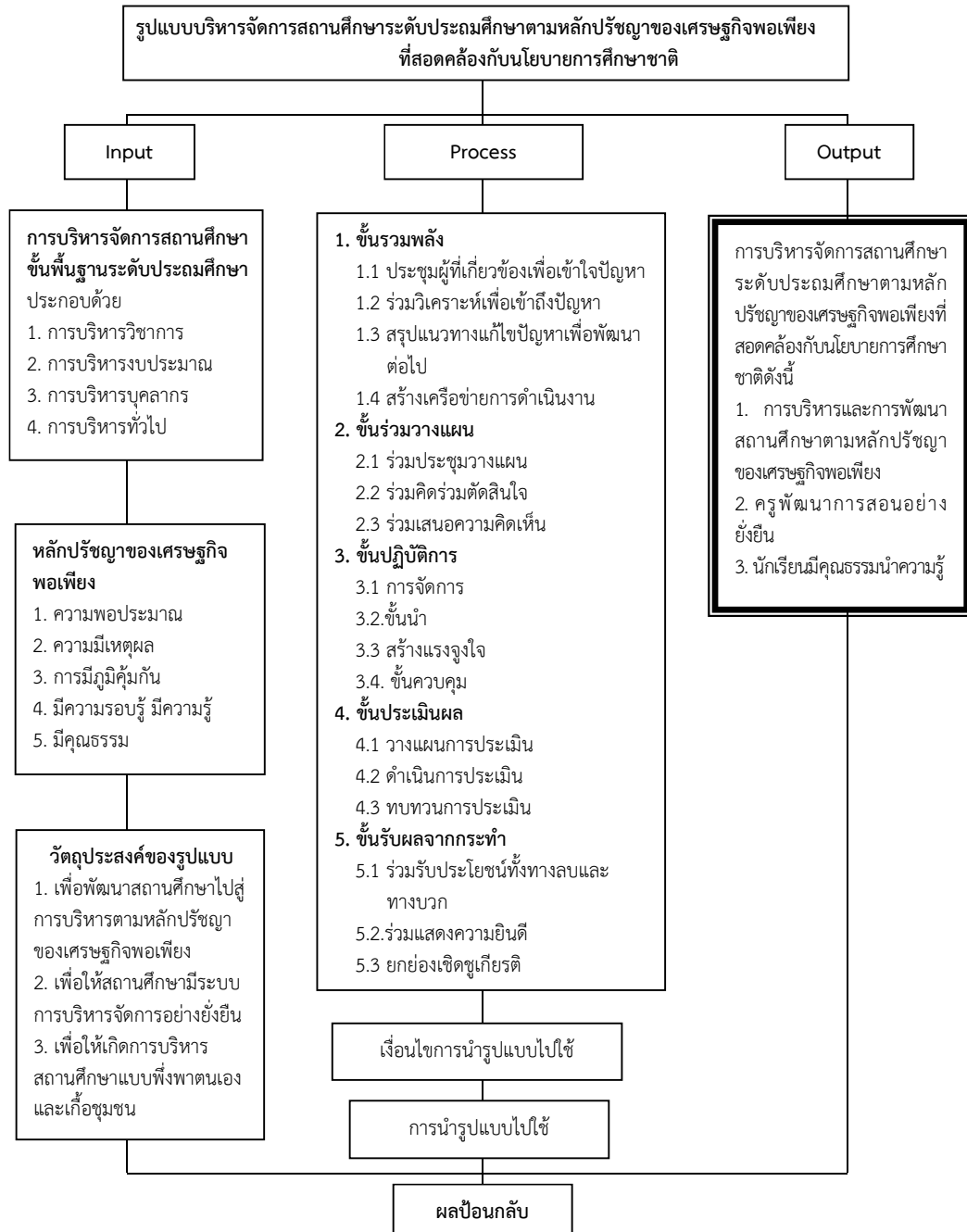
สรุปผลการดำเนินการของรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ ได้ตามตารางดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีวิจัย/กิจกรรมการวิจัย	ผลลัพธ์การวิจัย
ขั้นตอนที่ 1: ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติในเขตภาคเหนือตอนบน และจัดทำร่างรูปแบบรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ	1. วิจัยเอกสาร 2. สัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม 3. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 4. วิจัยทฤษฎีการศึกษา 5. สรุปผลการวิจัย	1. ผลการศึกษาศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติในเขตภาคเหนือตอนบน 2. ร่างรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ (ครั้งที่ 1)
ขั้นตอนที่ 2: นำเสนอรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ	1. ประชุมสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อหาฉันทามติของรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ 2. ประชุมอิงผู้เชี่ยวชาญ (The Connoisseurship Model) เพื่อยืนยันหรือ รับรองรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ	1. ร่างรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ (ครั้งที่ 2) 2. ลักษณะรูปแบบที่มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีวิจัย/กิจกรรมการวิจัย	ผลลัพธ์การวิจัย
	3. สรุปผลและนำเสนอรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ	
ขั้นตอนที่ 3: ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติที่พัฒนาขึ้น	1. สอบถามความคิดเห็นในวงกว้างโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติที่พัฒนาขึ้น 2. ประชุมสัมมนาเชิงวิพากษ์ เกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติที่พัฒนาขึ้น 3. สรุปผลและนำเสนอผลการตรวจสอบ	1. ได้ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติที่พัฒนาขึ้น 2. รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติที่สมบูรณ์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ โดยมีรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติดังนี้

จากรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ พบว่า มี 4 ด้านสรุปได้ดังนี้

1. ด้านความพอประมาณในการบริหารวิชาการ ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำหลักสูตร ประเมินผลการเรียนได้อย่างพอเหมาะพอดี ตามกฎเกณฑ์ของกระทรวง รวมทั้งมีส่วนร่วมกับชุมชนโดยเพิ่มเติมหลักสูตรท้องถิ่นมีการปรับกระบวนการทัศน์ ในด้านวิสัยทัศน์ วิถีปฏิบัติ วิถีให้คุณค่า ด้านความมีเหตุผล ควรคำนึงถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษา และเรียนรู้จากรากเหง้าของชุมชนโดยใช้แผนแม่บทของชุมชน ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง มีเหตุผลทุกกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ ไม่ถูกครอบงำจาก

สังคม ส่วนด้านการมีภูมิคุ้มกัน สถานศึกษาควรนำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระมาปฏิบัติตาม วุฒิภาวะของผู้เรียน ด้านเงื่อนไขความรู้ควรเน้นการพึ่งพาตนเอง และความเข้มแข็งของสถานศึกษา และ ด้านเงื่อนไขคุณธรรมนั้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับรู้ผล ของการกระทำ และร่วมชื่นชมยินดี นอกจากนั้นควรแก้ไขส่วนที่บกพร่อง ผิดพลาดของการบริหาร ทางด้านวิชาการ ด้วย คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน อดกลั้น เสียสละ และใช้สติปัญญา ในการดำเนินงานสร้างระบบสร้างกรอบ เกณฑ์ ตัวชี้วัด ในการบริหารวิชาการ ตามหลักคุณธรรมสายกลาง โดยมีรูปแบบที่ชัดเจน ลงมือปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. ด้านความพอประมาณในการบริหารงบประมาณ สถานศึกษาควรบริหารงบประมาณ ด้วยกระบวนการที่พอดี มีความเรียบง่าย คำนึงถึงความจำเป็นและมีความร่วมมือจากชุมชน โดยระดม งบประมาณ ด้วยการสร้างเครือข่ายจากทุกภาคส่วน ให้สามารถบริหารจัดการงบประมาณได้ด้วยตัวเอง เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้ สำหรับด้านความมีเหตุผลนั้นควรรู้ความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษา รู้ปัญหาจากชุมชนและรู้ถึงการปฏิบัติตามแผนแม่บทของชุมชน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์การใช้ งบประมาณอย่างรอบด้าน เน้นการใช้ฐานข้อมูลความรู้จากผลการวิจัยในชุมชน และใช้หลักการบริหาร แบบมีส่วนร่วม เน้นบริหารแบบโปร่งใสตรวจสอบได้ และมีหลักฐานถูกต้อง ชัดเจน ส่วนด้านการมี ภูมิคุ้มกันนั้นสถานศึกษาควรมีการระดมทุนจากทุกภาคส่วน โดยมุ่งเน้นการสร้างเครือข่าย เกิดการใช้ ทรัพยากรร่วมกัน และแสดงเจตจำนงที่ชัดเจนว่าให้เศรษฐกิจพอเพียงเป็นวาระแห่งชาติ พร้อมทั้งมีการ ตรวจสอบการใช้งบประมาณจากชุมชน ด้านเงื่อนไขความรู้ ควรทำให้เกิดความเชื่อมโยงในการจัดการ งบประมาณตามหลักของความพอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันมีการประหยัด เกิดประสิทธิผลตาม จุดมุ่งหมาย และด้านเงื่อนไขคุณธรรมทุกขั้นตอนกระบวนการของการบริหารงบประมาณจะต้องประกอบ ไปด้วยคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน อดกลั้นตามเงื่อนไข ความพอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันใช้หลักธรรมของศาสนาที่นับถือกำกับ มีรูปแบบ เนื้อหา กระบวนการทางการบริหาร งบประมาณที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมสามารถปฏิบัติได้

3. ด้านความพอประมาณในการบริหารบุคลากร นั้นผู้บริหารควรปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ ดีในด้านความพอดี พอเหมาะในการดำรงชีวิต รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีการดำรงชีวิตด้วย ความพอดี พอเหมาะ ไม่ฟุ้งเฟ้อ โดยไม่เน้นการทำเอกสาร แต่เน้นการเป็นครูมืออาชีพและวิจัยในชั้น เรียน นอกจากนั้นทั้งผู้บริหารและครูควรทำหน้าที่ในการเป็นต้นแบบความพอประมาณให้กับนักเรียน โดยต้องทำอย่างจริงจัง จริงใจ จนติดเป็นนิสัยตลอดชีวิต ด้านความมีเหตุผลนั้นควรใช้หลักธรรมาภิบาลใน การส่งเสริม สนับสนุน ให้ขวัญกำลังใจของบุคลากรต่างๆ เน้นการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขใช้หลักการ วิเคราะห์ผลกระทบด้านต่างๆมาประกอบ เพื่อตัดสินใจในการบริหารบุคลากร ประกอบกับความคิดเห็น ในภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในสถานศึกษา สำหรับการมีภูมิคุ้มกันควรบริหารสถานศึกษาโดย เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย มีแผนที่จะรับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความมั่นคง ยั่งยืน ในองค์กร พร้อมทั้งควรคัดสรรบุคลากรจากชุมชนโดยไม่เน้นจากการทำเอกสาร หากแต่เน้นจาก การเป็น ครูมืออาชีพที่เน้นการใช้สื่อและนวัตกรรมรอบด้าน และมีการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อช่วยในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับด้านเงื่อนไขความรู้ควรบริหารบุคลากรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม อย่างรอบด้าน รอบคอบในเรื่องมอบหมายงาน คำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคล เป็นสำคัญ และเงื่อนไขคุณธรรมสอดแทรกความพอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน โดยใช้ความรู้รอบด้าน

เสริมสร้างพลังคุณธรรมในตน โดยมีความซื่อสัตย์ อดทน อดกลั้น มีสติในการใช้ชีวิต มีการจัดอัตรากำลังครูได้อย่างเหมาะสม และมุ่งเน้นการใช้บุคลากรในท้องถิ่น

4. ด้านความพอประมาณในการบริหารทั่วไป สถานศึกษาควรพัฒนาระบบงานบริหารทั่วไปที่มีเนื้อหาขอบข่ายการขนาดพอเหมาะ พอดีกับองค์กรให้มีความเรียบง่าย โดยเน้นความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน กล่าวคือ เน้นการกระจายอำนาจการบริหาร สถานศึกษาสู่ทุกภาคส่วนของชุมชนและสังคม นอกจากนั้นควรเน้นการวิจัยในชั้นเรียน ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ความมีเหตุผล ยึดหลักการบริหารทั่วไปตามตัวชี้วัดที่มาจากปัญหาความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและชุมชน ที่สำคัญควรปฏิบัติตามแผนแม่บทของชุมชน โดยใช้หลักเกณฑ์ความมีเหตุมีผลจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องเข้ามาเป็นเกณฑ์ตัดสินใจในการบริหารทั่วไป เช่น เกณฑ์การมีความสุข เกณฑ์การประเมินผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ส่วนด้านการมีภูมิคุ้มกันนั้นสถานศึกษาควรมีระบบบริหารทั่วไปที่ใช้หลัก รวมพล รวมพลัง ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ดำเนินการร่วม ประเมินผลเพื่อทราบถึงความสำเร็จหรือล้มเหลว และชื่นชมยินดีในผลงาน มีกระบวนการและวิธีการ การปฏิบัติการประเมินผลจะต้องเป็นความจริง ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีระบบควบคุมจากชุมชนเป็นหลัก สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา สำหรับด้านเงื่อนไขความรู้นั้นควรคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญภายใต้การมีส่วนร่วมระดมทุนจากชุมชน และมุ่งเน้นการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ โดยการใช้ นวัตกรรมรอบด้าน โดยปฏิบัติอย่างจริงจัง จนเป็นนิสัย และด้านเงื่อนไขคุณธรรมนั้นทุกฝ่ายควรต้องมีความซื่อสัตย์ อดทน ห่วงใยรอบคอบ และปฏิบัติในทางสายกลาง เน้นการใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งมีความรวดเร็ว ทันสมัย โดยสามารถปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องด้วยความจริงใจ และจริงจัง

อภิปรายผล

การบริหารวิชาการ จากการศึกษา พบว่า ด้านความพอประมาณ ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำหลักสูตร ประเมินผลการเรียนได้อย่างพอเหมาะพอดีตามกฎหมายเกณฑ์ของกระทรวง รวมทั้งมีส่วนร่วมกับชุมชนโดยเพิ่มเติมหลักสูตรท้องถิ่น มีการปรับกระบวนการทัศน์ในด้านวิสัยทัศน์ วิถีปฏิบัติ วิถีให้คุณค่า ด้านความมีเหตุผลควรคำนึงถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษา และเรียนรู้จากรากเหง้าของชุมชนโดยใช้แผนแม่บทของชุมชน สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สุนทร โตกะหลัด (2553) ที่ระบุว่า การบริหารด้านวิชาการจะต้องเน้น ด้านหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน ดำเนินการโดยบูรณาการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น โดยเน้นการปฏิบัติในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ส่งเสริมให้ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดหาแหล่ง การเรียนรู้ และสถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณอย่างประหยัด คุ่มค่า พอประมาณและโปร่งใส โดยผู้มีส่วนได้เสียร่วมวางแผนและจัดสรร มีการนิเทศ และรายงาน การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งทั้งหลายทั้งมวลจะส่งผลทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง มีเหตุผลทุกกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ ไม่ถูกครอบงำจากสังคม

สถานศึกษาควรนำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระมาปฏิบัติตามวุฒิภาวะของผู้เรียน เน้นการพึ่งพาตนเอง และความเข้มแข็งของสถานศึกษา และมีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับรู้ผลของการกระทำ และร่วมชื่นชมยินดี สอดคล้องกับความคิดเห็นของ

ถวิล สุทธิวรรณจำปา (2553) ที่กล่าวว่า โรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดทำหลักสูตรมาเป็นอย่างแรก เพราะหากหลักสูตรไม่ดี ไม่แน่น ไม่มั่นคงแข็งแรงแล้ว ก็ไม่สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้ "ตัวอย่างที่ทางเราได้ดำเนินการร่วมกับชุมชน และสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนก็คือ การให้บรรดาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษาของเราได้เข้ามาช่วยแสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ เพื่อเป็นการเพิ่มเติมหลักสูตรท้องถิ่นให้มีความทันสมัยและสมบูรณ์ เหมาะแก่การนำไปปรับใช้ต่อการเรียนการสอนในห้องเรียนแก่เด็กๆ ของเรา" เช่นเดียวกันกับ Fusarelli & Scribner (1993) ที่ระบุว่า แบบของการควบคุมดูแลโดยผู้บริหารในการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนงานของสถานศึกษา นอกจากนั้นควรแก้ไขส่วนที่บกพร่อง ผิดพลาดของการบริหาร ทางด้านวิชาการ ด้วย คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน อดกลั้น เสียสละ และใช้สติปัญญาในการดำเนินงานสร้างระบบสร้างกรอบ เกณฑ์ ตัวชี้วัด ในการบริหารวิชาการ ตามหลักคุณธรรมสายกลาง โดยมีรูปแบบที่ชัดเจน ลงมือปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

ด้านบริหารงบประมาณ ผลการศึกษาด้านความพอประมาณ พบว่า สถานศึกษาควรบริหารงบประมาณด้วยกระบวนการที่พอดี มีความเรียบง่าย คำนึงถึงความจำเป็นและมีความร่วมมือจากชุมชน โดยระดมงบประมาณ ด้วยการสร้างเครือข่ายจากทุกภาคส่วน ให้สามารถบริหารจัดการงบประมาณได้ด้วยตัวเอง เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้ นอกจากนั้นควรรู้ความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษา รู้ปัญหาจากชุมชนและรู้ถึงการปฏิบัติตามแผนแม่บทของชุมชน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์การใช้งบประมาณอย่างรอบด้าน สอดคล้องกับความเห็นของ ยุพิน มูลสืบ (2553) การบริหารงบประมาณเราจะต้องรู้ว่าเรามีทรัพยากรจากที่ไหนมาได้บ้าง ถ้าหากว่าบางเรื่องเรามีผู้ปกครองหรือว่าชุมชน มีการจัดการศึกษาได้ ต้องกระจายอำนาจลงไปสู่ชุมชน สถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เพราะฉะนั้นต้องวางเครือข่ายให้ดี (สิริพร บุญญานันต์, 2553)

ด้านบริหารบุคลากร ในด้านความพอประมาณนั้นผู้บริหารควรปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ดีในด้านความพอดี พอเหมาะในการดำรงชีวิต รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีการดำรงชีวิตด้วยความพอดี พอเหมาะ ไม่ฟุ้งเฟ้อ โดยไม่เน้นการจัดทำเอกสาร แต่เน้นการเป็นครูมืออาชีพและวิจัยในชั้นเรียน ด้านบริหารทั่วไป ด้านความพอประมาณ จากการศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรพัฒนาระบบงานบริหารทั่วไป ที่มีเนื้อหาขบวนการขนาดพอเหมาะ พอดีกับองค์กรให้มีความเรียบง่าย โดยเน้นความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน กล่าวคือ เน้นการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษาสู่ทุกภาคส่วนของชุมชนและสังคม คณะกรรมการสถานศึกษาต้องพัฒนาสถานศึกษาตามความต้องการของชุมชน ครอบครัว และผู้เรียน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ และประการที่สำคัญ คือ ควรปฏิบัติตามแผนแม่บทของชุมชน โดยใช้หลักเกณฑ์ความมีเหตุมีผลจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องเข้ามาเป็นเกณฑ์ตัดสินใจในการบริหารทั่วไป เช่น เกณฑ์การมีความสุข เกณฑ์การประเมินผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม

นอกจากนั้นควรมีระบบบริหารทั่วไปที่ใช้หลักรวมพล รวมพลัง ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ดำเนินการร่วมประเมินผลเพื่อทราบถึงความสำเร็จหรือล้มเหลว และชื่นชมยินดีในผลงาน มีกระบวนการและวิธีการการปฏิบัติการประเมินผลจะต้องเป็นความจริง ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีระบบควบคุมจากชุมชนเป็นหลัก สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจพอเพียงในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่กล่าวว่า การบริหารทั่วไปนั้น

เป็นการบริหารในแบบที่เรียกว่า "องค์กรรวม" คือมันจะเกี่ยวข้องกันหมดไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย ความเชื่อ วัฒนธรรม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มันจะต้องเอื้อกันและกัน และสุดท้ายคือจะต้องมีแผนในการนำหลักปรัชญาดังกล่าวสอนตั้งแต่เด็กอยู่ในครรภ์มารดา (สุนทร โตกะหุด, 2553) โดยจะต้องมุ่งเน้นไปที่บรรดา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนของชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติในทุกๆ กิจกรรมหรือโครงการที่เราได้จัดทำขึ้น (ถวิล สุทธิวรรณจำปา, 2553) เนื่องจากการมุ่งเน้นการใช้บุคลากรในท้องถิ่นให้เข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนทำให้โรงเรียนกับชุมชนมีความใกล้ชิดกันมาก เพราะโรงเรียนแห่งนี้เป็นเสมือนบ้านหลังที่สองของเด็กๆ ดังนั้น บรรดาพ่อแม่ผู้ปกครองจึงมีความเต็มใจที่จะเข้ามาให้การช่วยเหลือในด้าน การจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ เพราะทำให้บรรดาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษาได้มีส่วนชื่นชมยินดีในความสำเร็จ (ยุพิน มูลสืบ, 2553) เช่นเดียวกับคำกล่าวของอดีตรองเลขาธิการสภาการศึกษาที่ว่า “โรงเรียนต้องมาคิดว่าเราจะใช้ประโยชน์อะไรจากเขาได้ พ่อค้าแม่ค้า เขาจะรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์ และระบบเศรษฐกิจของแถวชุมชนดี เด็กบางคนจบออกมาอาจจะไปทำอาชีพนี้ คนพวกนี้เขาจะให้ข้อมูลทางนี้ได้ดี คือต้องทำให้เขารู้ว่าเขาสามารถช่วยเราได้ ทางผู้ปกครองเขาคิดว่าส่วนมากเขาก็ส่งลูกเขามาเรียนคิดว่าครูจะช่วยให้ได้ทุกอย่าง แต่เราต้องช่วยเขา เพราะเขาสามารถช่วยเราได้ นะบางทีครูรู้หลักการรู้อะไรหมด แต่ไม่เคยทำจริงๆ ง่ายๆ อย่าง ผู้ปกครองจะช่วยให้ได้เยอะ เราต้องพยายามดึงเขาเข้ามา” (สิริพร บุญญานันต์, 2553)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ริเริ่มการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยต้องมีความเชื่อ ความเข้าใจเนื้อหาสาระของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติเป็นอย่างดี เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการส่งเสริมและให้การสนับสนุนให้มีการใช้รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติ นอกจากนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจในขั้นตอนและกระบวนการวิจัย ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีประสิทธิภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยต่อไป

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาที่นำไปใช้ระหว่างโรงเรียนระดับประถมศึกษา ที่ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับโรงเรียนที่ไม่ได้ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และควรทำการศึกษารูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดอื่น เช่น กรุงเทพมหานคร หรือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) เป็นต้น เพื่อให้ทราบว่า มีรูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติอยู่ในระดับใด

บรรณานุกรม

- ถวิล สุทธิวรรณจำปา. (2553, กันยายน 24). การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. สัมภาษณ์โดย จันทรา อ้ายจันแก้ว.
- ยุพิน มุลสืบ. (2553, กันยายน 22). การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. สัมภาษณ์โดย จันทรา อ้ายจันแก้ว.
- ศักดิ์ชัย นิธิวุฒิว. (2550). รายงานการสังเคราะห์สภาวะการณ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ.
- สิริพร บุญญานันต์. (2553, ตุลาคม 2). การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. สัมภาษณ์โดย จันทรา อ้ายจันแก้ว.
- สุนทร โตกะหุด. (2553, ตุลาคม 13). การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. สัมภาษณ์โดย จันทรา อ้ายจันแก้ว.
- เสรี พงศ์พิศ. (2553, กันยายน 8). การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. สัมภาษณ์โดย จันทรา อ้ายจันแก้ว.
- Fusarelli, L. D., & Scribner, J. D. (1993). **Site-base management and critical Democratic pluralism: An analysis of promises, Problems and probabilities.**
Paper presented at the annual conference of the University Council for Educational Administration. Houston, TX.